

N:o 5.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående beredande af lånemedel till fortsatt utveckling af statens telefonväsende; gifven Stockholms slott den 9 januari 1897.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag vill Kongl. Maj:t härmed föreslå Riksdagen att bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen, för fortsatt utveckling af statens telefonväsende, ett lånebelopp af en million kronor, att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Kongl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jemte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda beloppas öfverlemnande till telegrafstyrelsen förorsakas riksgäldskontoret, inom tolf år från första lyftningsdagen återgäldas medelst af betalningar, i den mån telegrafverkets medel dertill lemna tillgång, dock så att dylika afbetalningar böra en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

Bih. till Riksd. Prot. 1897. 1 Saml. 1 Afd. 5 Häft.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

O S C A R.

Cläes Wersäll.

Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 9 januari 1897.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena grefve DOUGLAS,
Statsråden: friherre ÅKERHIELM,
 WIKBLAD,
 GILLJAM,
 friherre RAPPE,
 CHRISTERSON,
 WERSÄLL,
 ANNERSTEDT,
 VON KRUSENSTJERNA.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wersäll anförde i underdånighet:

I underdånig skrifvelse den 4 sistlidne december har telegrafstyrelsen gjort framställning om anvisande af ytterligare lånemedel till utveckling af statens telefonväsende.

Telegrafstyrelsen har dervid till en början redogjort för användandet af det utaf nästlidet års Riksdag för enahanda ändamål anvisade lånebelopp, 750,000 kronor, hvilket belopp till största delen användts eller vore till återstående delar afsedt att användas sålunda:

enligt nådiga brefvet den 1 maj 1896:

till inköp och ombyggnad af

telefonnätet i Eksjö	kronor	15,000: —
„ i Valdemarsvik med tillhörande förbindelseledning	„	14,000: —
telefonnäten i Gusum, Ringarum, Sjögerum, Gryt och Hornsberg med tillhörande förbindelseledningar	„	23,000: —

till anläggning af följande förbindelseledningar:

Göteborg—Karlstad	„	97,000: —
Stockholm—Eskilstuna	„	16,000: —
Nässjö—Hultsfred	„	12,000: —
Göteborg—Venersborg	„	12,000: —

till utvidgning af telefonnäten i

Stockholm	„	75,000: —
Göteborg	„	50,000: —
öfriga orter i riket	„	86,000: —

Summa kronor 400,000: —

samt enligt nådiga brefvet den 25 september 1896:

till anläggning af följande förbindelseledningar:

Malmö—Hörby	kronor	4,000: —
Helsingborg—Landskrona	„	2,500: —
Klippan—Ljungbyhed	„	1,000: —
Barnarp—Skillingaryd	„	2,100: —
Falköping—Ulricehamn	„	7,000: —
Töreboda—Hofva	„	1,800: —
Örebro—Kumla	„	1,000: —
Eskilstuna—Arboga	„	2,700: —
Arboga—Köping	„	1,000: —
Norberg—Avesta	„	1,200: —
Sala—Tillberga	„	1,700: —
Vesterås—Kolbäck	„	1,200: —
Karlstad—Arvika—Charlottenberg	„	16,100: —
Södertelje—Strengnäs	„	3,800: —
Stockholm—Fittja	„	1,600: —

Transport kronor 48,700: —

	Transport kronor	48,700: —
Elfkarleby—Grissla	”	2,000: —
Söderfors—Hedesunda	”	2,300: —
Sundsvall—Stöde	”	2,500: —
Sundsvall—Matfors	”	1,000: —
Sollefteå—Näsåker	”	4,500: —

till utvidgning af telefonnäten i

Stockholm	”	75,000: —
Göteborg	”	50,000: —
andra orter i riket	”	164,000: —
	<u>Summa kronor</u>	<u>350,000: —</u>

Telegrafstyrelsen har vidare anfört, hurusom af den lemnade redogörelsen framginge, att telefonväsendet under året utvecklat sig, i likhet med förhållandet under de närmast föregående åren, så väl genom inköp af enskilda enkeltrådiga telefonnät och deras ombyggnad till dubbeltrådiga som ock genom anläggning af nya nät- och förbindelseledningar samt utvidgning af förut varande lokalnät. Utvecklingens gång under år 1896 och närmast föregående år framginge af följande uppgifter:

	Telefonlednings- garnes längd i km.	Antal apparater.	Brutto- inkomst.	Drift- och under- hållskostnad.
1892	29,528,5	12,559	1,009,073: —	633,256: —
1893	39,225,4	15,971	1,357,941: —	706,392: —
1894	46,831,9	19,083	1,643,987: —	784,671: —
1895	55,621,5	22,735	1,940,825: —	844,165: —
1896 omkring	63,000 omkring	26,000 omkring	2,250,000: — omkring	1,000,000: — omkring

På grund af dels redan träffade aftal, dels till styrelsen inkomna framställningar om anläggning genom telegrafverkets försorg af telefonförbindelser och öfverlåtelse till staten af enskilda telefonnät och dessammans förbindande, efter ombyggnad till dubbeltrådiga, med rikstelefonnätet vore telegrafstyrelsen förvissad derom, att utvidgningen af statens telefonväsende under år 1897 skulle blifva af ännu större omfattning än under föregående år, särskildt genom inköp af allmänna telefonföreningens i Göteborg telefonnät med ett apparatantal af omkring 900 samt genom nyanläggningar af telefonledningar på flera orter i Norrland. Dessutom erfordrades jemväl under år 1897 icke obetydliga medel för anläggande af de för den växande trafiken oundgängligen behöfliga nya förbindelseledningar, för hvilka anslagsmedel icke kunde påräknas.

Då emellertid de vinstmedel, som telefonrörelsen lemnade, för närvarande vore otillräckliga för telefonväsendets utveckling på angifvet

sätt, såge sig telegrafstyrelsen nödsakad att göra underdånig framställning om erhållande äfven under år 1897 af lånemedel för detta ändamål. Med hänsyn till den stora omfattning, som utvidgningen af statens telefonväsende under nyssnämnda år torde erhålla, har telegrafstyrelsen emellertid ansett, att enahanda belopp, som utgått under hvart och ett af åren 1894, 1895 och 1896, eller 750,000 kronor, ej blefve tillfyllest, utan att lånebeloppet under år 1897 borde sättas till samma belopp, som utgått under hvart af åren 1891, 1892 och 1893, eller till en million kronor.

De redan kända inköp och anläggningar af ifrågavarande slag, för hvilka under år 1897 lånemedel borde anvisas, vore:

inköp och ombyggnad af

allmänna telefonföreningens i Göteborg telefontät	kronor	125,000: —
Karlsborgs telefonförenings telefontät	8,000: —
Åmåls	7,000: —
Filipstads	22,000: —
Fellingsbro	7,000: —
Grangärde	3,000: —
Ljusdals	20,000: —
Forssa	4,000: —
Örnsköldsviks	30,000: —

anläggning af nya vaxelstationer i

Malmberget med förbindelseledning till Gellivare	3,300: —
Bastuträsk	7,200: —
Ullånger	4,300: —
Torrom och Skog med	5,700: —
Edsele	1,700: —
Ramvik	1,800: —
Lucksta	2,000: —
Vallen och Östavall	8,900: —
Bräcke och Gällö	13,200: —
Mora	12,800: —
Kårda	3,000: —
Lyse	2,500: —

anläggning af följande förbindelseledningar:

Örnsköldsvik—Husum	1,900: —
Transport kronor		294,300: —

	Transport kronor	294,300: —
Hernösand—Kramfors	”	5,800: —
Sollefteå—Ramsele	”	11,600: —
Ramsele—Backe	”	5,300: —
Sollefteå—Rådom	”	2,600: —
Näsåker—Junsele	”	2,800: —
Sundsvall—Hernösand	”	3,800: —
Hudiksvall—Ljusdal, 2 ledningar	”	14,600: —
Ljusdal—Bollnäs	”	9,600: —
Ljusdal—Arbrå	”	3,700: —
Gefle—Hamrånge	”	3,700: —
Gefle—Elfkarleby	”	6,600: —
Östhammar—Skärplinge	”	4,700: —
Sala—Norberg	”	7,500: —
Stockholm—Sandhamn	”	10,200: —
Stockholm—Vaxholm	”	4,300: —
Stockholm—Tynningö	”	1,500: —
Stockholm—Kårsta	”	2,500: —
Stockholm—Södertelje	”	2,500: —
Enköping—Vester-Åker	”	5,700: —
Eskilstuna—Torshälla	”	500: —
Linköping—Mjölby	”	5,000: —
Linköping—Motala	”	12,200: —
Linköping—Mjölby—Skeninge—Vadstena	”	8,000: —
Linköping—Vadstena	”	3,800: —
Linköping—Skeninge	”	2,500: —
Linköping—Bankeberg, 2 ledningar	”	1,400: —
Motala—Vadstena—Ödeshög	”	8,300: —
Motala—Skeninge	”	1,600: —
Vadstena—Skeninge	”	2,100: —
Mönsterås—Fliseryd	”	2,700: —
Filipstad—Kristinehamn	”	15,000: —
Venersborg—Åmål	”	11,300: —
Sköfde—Karlsborg	”	4,200: —
Falköping—Vara	”	10,500: —
Uddevalla—Varekil	”	5,000: —
Göteborg—Varekil	”	6,000: —
Helsingborg—Mörarp	”	1,400: —
Malmö—Hörby	”	5,000: —
	Transport kronor	509,800: —

	Transport kronor 509,800: —
utvidgning af telefonnäten i	
Stockholm	,, 100,000: —
Göteborg	,, 75,000: —
andra orter i riket	,, 300,000: —
	Summa kronor 984,800: —

På grund af det sålunda anförda har telegrafstyrelsen hemställt, att Eders Kongl. Maj:t täcktes bereda telegrafverket utväg att för fortsatt utveckling af statens telefonväsende erhålla ytterligare lån till belopp af en million kronor för år 1897, att i mån af behof och efter Eders Kongl. Maj:ts pröfning ställas till telegrafstyrelsens förfogande, med skyldighet för telegrafverket att derå erlægga ränta och göra afbetalningar på sätt Eders Kongl. Maj:t kunde finna godt föreskrifva.

Då telegrafstyrelsens förevarande framställning synes mig påkallad ej mindre af hänsyn till en jemn och stadigt fortgående utveckling af statens telefonväsende än äfven af omsorg att kunna, så vidt möjligt är, tillmötesgå allmänhetens ständigt växande anspråk på telefonväsendet, hemställer jag, att Eders Kongl. Maj:t täcktes i nådig proposition föreslå Riksdagen att bemyndiga riksgäldskontoret att tillhandahålla telegrafstyrelsen, för fortsatt utveckling af statens telefonväsende, ett lånebelopp af en million kronor, att, i mån af behof och sedan detta för hvarje gång blifvit af Eders Kongl. Maj:t pröfvadt, af telegrafstyrelsen i riksgäldskontoret lyftas och jemte ränta, motsvarande den ränteutgift, som genom berörda belopps öfverlemnande till telegrafstyrelsen förorsakas riksgäldskontoret, inom tolf år från första lyftningsdagen återgäldas medelst afbetalningar, i den mån telegrafverkets medel dertill lemna tillgång, dock så att dylika afbetalningar böra en månad förut af telegrafstyrelsen för riksgäldskontoret tillkännagifvas.

Hvad föredragande departementschefen sålunda yttrat och hemställt, deruti statsrådets öfrige ledamöter instämde, behagade Hans Maj:t Konungen gilla och bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:
Adolf von Hofsten.